

Milá Vandalko, milý Vandale,

vítáme tě po prázdninách u dalšího čísla Časostroje. Jak sis léto užila či užil? Vyrazili jste s rodinou na cestu po Evropě? **Možná jste dorazili až do Říma... Tak to doufáme, že jste ho nezpustošili a nevyplenili a že jste z něj nic neukradli!** Vandalové přece takové věci dělají, nebo ne? To se brzy dozvíš!

V novém čísle se potkáš s germánským kmenem Vandalů, s barbary, kteří v 5. století vybudovali téměř z ničeho mocnou říši a **kterí roku 455 dobyli a vyplenili Řím. Kvůli tomu se jejich jméno stalo synonymem pro člověka, který bezohledně ničí a rozbíjí památky a cizí věci.** Je to však k Vandalům fér?

Římané, Vandalové i další barbari žili v časech, kdy bylo dobývání, plenění, drancování i vraždění docela běžné. Stejně jako oni by se zachovali i jiní tehdejší dobyvatelé. Navíc Vandalové nebyli žádní nekulturní divoši. **Oblékali hedvábné šaty, stavěli krásné paláce, vyráběli nádherné zlaté šperky, dbali na hygienu a milovali divadlo.** Tak proč se bezdůvodnému ničení říká zrovna *vandalismus* a ne třeba *hunismus* nebo *vizigotismus*? Odpověď překvapivě najdeš ve Francii na konci 18. století!

Po zničení říše Vandalů v 6. století na ně svět na dlouho zapomněl. Až roku 1794 (byl to pátý rok Velké francouzské revoluce) si na jejich řádění v Římě vzpomněl francouzský biskup Henri Grégoire z Blois. **Připomnělo mu je chování francouzských revolucionářů, kteří ničili některé kulturní památky, a proto jejich jednání označil za *vandalismus*.** A jak vidíš, slovo se ujalo... O Vandalech

a dalších barbarských kmenech, které zatápěly (i pomáhaly) Římanům, si už přečti víc na straně 9!

Napínavé čtení ti přejí tvé pilotky
Časostroje Helena Plocková
a Tereza Nickel

Ilustrace na obálce: Jan Kvasnička



➤ str. 36

Na slovíčko s otcem lékařů

Hippokrates nevěřil na duchy, ale na hygienu!

Největší říše v dějinách

➤ str. 22

Které impérium zabíralo čtvrtinu zemské souše?



➤ str. 40

Velký útěk ze zajateckého tábora

Dokážou piloti uniknout nacistům?

Paříž se otrásá v základech!

Překonají Vikingové její zdi?



➤ str. 44

Drsný souboj slavných samurajů

Zvítězí zkušenosti, nebo lstivost?



➤ str. 24

VELKÝ PLAKÁT
Letem novověkým světem 2. díl



+ 3 skvělé dárky

ORIGINÁLNÍ HRA
Gobbit

HISTORICKÉ
OMALOVÁNKY



Albi